FREDERICI RUYSCHII

Anatomiae & Botanices Professoris

THESAURUS ANATOMICUS PRIMUS.

Cum Figuris aeneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

M. D. C. C. XXI.

AD LECTOREM.

ANNUS jam agitur trigesimus sextus, postquam Auctores Anatomicos perlegere incepi. Cum autem plurima in illis offenderem, quæ mihi obscura viderentur, neque per figuras satis accuratè depicta; cultrum Anatomicum ipsemet arripui, eique varia, non solum humana, verum etiam brutorum cadavera subjeci, ne equorum quidem & boum parcendo, quo minutiæ lucidentius in oculos incurrerent.

Cum interim varia carnosa, usque molliora (uti cerebrum &c.) occurrerent, quæ conservatu digna viderentur, conservandi ars summopere animum meum defatigavit. Et jam mihi videbar conservandi methodum invenisse laudabilem, cum tamen opinio brevi post me fefellit. Tunc denuò alia via rem aggrediebar, quæ cum & ipsa pariter me deluderet, torsi animum per plurimos annos, donec tandem eam inveni artem, qua, ut opinor, patebit, non solum partes carnosas, verùm etiam Cerebrum, imò integra cadavera, omnibus visceribus instructa, per plura secula, & forte perpetuò incorrupta conservari posse.

Sunt mihi parvula cadavera, à viginti annis balsamo munita, quæ tam nitidè sunt conservata, ut potius dormire videantur, quam exanimata esse corpuscula.

Interim ab eo tempore, quo operam posui in sectionibus cadaverum, varia vasa, sc. Arterias, Venas, Lymphæ-ductus, Nervos, vanasque partes, corruptioni mi-

nus subjectas, conservare mihi haud difficile fuit. Et sic temporis successu, in tantam exctevit molem messis isthæc, ut integrum conclave eam recipere haud potuerit, & sic alterum, & tandem tertium, mihi assumere coactus fuerim, pro repositione rerum Anatomicarum.

Quia autem continuè Anatomica tractare taedii plenum fuisset, interpolatis vicibus, animum quoque à juventute mea appuli ad studium Botanicum, plantasque tam indigenas, quam exoticas, non sine magno labore, tanto numero collegi & nitide conservavi, ut parvo quoque ad eas indigerem conclavi. Ne quidem hisce animum satiare potui, quare ulterius eum alere coactus fui perscrutinio exoticorum Animalium, Piscium, Insectorum, &c. tam Balsamico liquori innatantium, quam exsiccatorum, quibus jam quoque integrum replevi conclave.

Hisce (favente Numine Divino) peractis, hac gravi aetate, aliâ incedere via, quietioremque horulam quærere mihi animus est; ut Deo Ter Opt. Max. gratias agere queam, pro summo in me collato favore, quod mihi tantum temporis concesserit, ut hæc omnia perficere potuerim.

Interim petitioni nonnullorum satisfacturus, Coronidis loco, Catalogum omnium eorum, quæ in Museo nostro reperiuntur, perlibenter publici juris faciam, si Deo Ter Opt. Max. largiorem permittere mihi placuerit vitam.

Quamvis autem parvi momenti esset, integrum Catalogum

talogum una vice in lucem edere, ſatius tamen fore duxi, per partes illud præſtare, incipiendo ab iis, quæ in conclavi inferiori repoſita ſunt.

In eo conſpiciendos ſeſe exhibent duo Theſauri ex ligno Indico confecti; in ſecundo quatuor majores, ut & Theculæ plurimæ mediocres & parvæ, quarum

1. Referta eſt cordibus humanis.

2. Partibus è Pulmone deſumptis, ut & integris Pulmonibus & Cordibus, ſitu naturali obſervato.

3. Continet partes generationi inſervientes è mulhere.

4. Varia Inteſtina Puerorum nitidiſſimè conſervata.

5. Turbam ſceletorum multorum Murium, Gliris ſceleto inſultantium: ſuntque nitidiſſimè prædicta ſceleta confecta.

6. Placentas Utennas, & ſimilia. Præterea in dicto loco 4. Thecæ majores reperiuntur ex eodem ligno Indico confectæ, ſceleta Juvenum nitida continentes.

Tertium conclave recipit cenataphium, ſceletis Puerorum inſtructum, ut & Theſauros majores octo, in quibus repoſita ſunt varia Anatomica, nec non varia cadavera juvenum nitidiſſime à plurimis annis conſervata.

Primò jam in lucem edere, quæ in Theſauro primo conclavis primi repoſita ſunt, mihi animus eſt, eo conſilio, ut ſingula objecta, & quicquid in iis videri poteſt, recenſeam.

AD LECTOREM.

Quæ autem mihi nova ſunt, ut & ea, quæ minus rectè ab aliis ſint delineata, per figuras illuſtrabo, & ſic ſinguli Theſauri proprio gaudebunt Catalogo, figuris aliquot inſtructo.

Hujus rei fructus in eo conſtabit. Nemini unquam omnia mea rariora conſpicere licuit, idque propter illotum copiam & temporis penuriam: mihi quoque impoſſibile eſt omnia memoriæ meæ mandare, ſc. quo in loco hoc aut illud repoſitum ſit, id quod non raro mihi tædio fuit.

Confect autem Catalogô, illicò invenire potero, ubinam hoc aut illud objectum ſit repoſitum. ſi quis etiam Catalogum perlegerit, & aliquid in eo invenerit, quod libenter videret, illi momento ſatisfieri poterit. Alii delectantur viſu hujus objecti, aliis alia magis arridebit, & ſic omnibus ſatisfacere conabor, ſine notabili temporis diſpendio.

Præterea ſi quis dubitet, num verè ita exiſtant ea, quæ ſunt à me delineata, aut demonſtrata, dabitur illi occaſio videndi, quod non fecêre alii Anatomici, quos inter nonnulli innumeras nobis obtruſerunt Chimeras, à veritate non ſolùm alienas, ſed in corpore humano nequaquam exiſtentes.

Vale L. B., & laboribus meis, non ſine maximo ſumtu peractis, fave.

THE-

Digitized by Google

THESAURUS ANATOMICUS PRIMUS.

Ex ligno Indico colore variegato nitidè confectus, in quo sequentia sunt repositia.

PRimò nobis occurrit in fundo lævi lateris Pedamentum ex ligno Juglandis confectum, cui imposita est Rupes artificiosa, ex calculis humanis constans, cujus fundamentum rupes naturalis, tot calculis humanis undique obsita, ut quicquid oculis sese offert, sint meri calculi humani. Vide Tab 1

Hi ex variis corporis partibus desumpti, diversi sunt coloris, figuræ, magnitudinis & substantiæ Inter quos

A. A. A. *Calculi sunt parvi humani per vias urinarias excreti, quibus Rupes naturalis tegitur, eo præsertim loco, ubi majores calculi rupem obscurare non valent*

B *Calculus humanus Vesicâ, post mortem, a nobis excisus, formâ manubrii scipionis, quo in eundo innitimur*

C *Calculus à Lithotomo extractus, figurâ fructum Mori imitans*

D. D. *Calculi è Vesica urinaria Octogenariæ excisi, cujus historia admiranda exstat in observationibus meis Anatomico-Chirurgicis Ao 1691 in lucem editis. Vide Observ primam Aegra a viginti annis passa fuerat totius uteri propendentiam, & simul cum illa, Vesicæ urinariæ prolapsum, ita ut iterum totum cum annexa vesica manibus arriperemus, & palpitando calculos latitare in partibus prolapsis haud dubitaremus nec falsi sumus. Facta enim incisione, illicò extraximus momento tem-*

temporis calculos quadraginta & duos, quorum forma admiranda in angatis hujus rapis videri poteſt. Qua methodo inaudita citò fuerit curata, in prædicta obſervatione videri poteſt.

E. *Calculus è Veſica Urinaria à Lithotomo extractus.*

È *Alius eodem modo eductus.*

G *Calculus niger è Pelvi poſt fata excisus, Zingiberis forma.*

H *Alius ex Pelvi, ſtillante nigredine obſitus, id quod pluries obſervatur in calculis illo loco repertis.*

I. *Alius è faucibus tuſſi ejectus, poſtquam aeger per plures annos queſtus fuerat de difficultate deglutiendi.*

K K *Duo calculi per tuſſim ejecti è Pulmone.*

L L. *Duo calculi inſignes, Rupes per ſe mentientes, itque è Vetulæ Mamma poſt mortem exſecti.*

M *Calculus pullus Lithotomi ope extractus, cortice griſeo, craſſiſſimo, duroque obſitus.*

N *Calculi parvi è digiti articulis multeris podagricæ. hi à pelvi dependentes, retinentur dextra ſceleti fœtus humani quatuor præter propter menſiam, huic rupi adſtantis. Dictum ſceletum ſiniſtra continet & veluti admovet oculis ſtrophiolam, è membranula tenuiſſima, myriadibus arteriolarum rubicundiſſimarum prædita, quo, tanquam flendo, hominum miſerias exprimens, Cælum reſpicere videtur cum inſcriptione*

HOMO NATUS DE MULIERE, BREVI VIVENS TEMPORE, REPLETUR MULTIS MISERIIS.

O *Calculus prodigioſæ magnitudinis, Rupis æmulus, poſt mortem ater defuncti crura, in arca feralı repertus.*

P — *Veſica exſectus.*

Q — *Alius, major.*

R — *Magnus formâ Zingiberis, Pelvi adhuc inhærens.*

S — *Magnus, Lithotomi manu ablatus, cujus cortex griſeus.*

T — *Aſperrimus, ater, exſectus.*

V *Calculi varii ingricantes, poſt fata è renibus exſecti.*

W *Calculus Ureteri incluſus, unde uretere obſtructo, vitam cum morte commutavit puella, quatuor circiter annos nata. Quantos autem cruciatus paſſa fuerit, antequam animam Deo redderet, ſine animi motu recordari nequeo.*

X X. X.

X. X. X. *Calculi è Veſica fellea, poſt mortem exſecti.*

Cæteri omnes aut per vias Urinarias ſunt excreti, aut poſt mortem Veſicâ, aui Renibus exempti

Hiſce omnibus interpoſiti ſunt rami arterioſi, foliis nudatæ arboris ramos repræſentantes, qui loco ſanguinis cereâ materiâ rubicundiſſima artificioſe repleti, calculos inter ſe continent, Rupem dictam firmiorem reddunt, viſuique gratiam conciliant Dicti rami arterioſi deſumpti ſunt ex variis corporis partibus, idque non ſolum è corporibus hominum, verùm etiam brutorum.

Huic Rupi adſtant tria Sceleta fœtuum abortivorum quatuor circiter menſium, de quorum primo ſuperius mentio facta eſt

Secundum è regione ſitum dextra falcem gerit, tectumque quaſi minatur, cum inſcriptione

NEC PARCIT INBELLIS JUVENTÆ POPLITIBUS

In ſuperiore parte Rupis tertium ſceleton locatum, ejuſdem fere ætatis, dextra gerens funiculum ex margaritis puris exilibus confectum, quem indice ſiniſtræ manus videtur indigitare. caput ſurſum erectum eſt, quaſi cœlum adſpicere vellet, cum hac inſcriptione

CUR EA DILIGERE VELIM, QUÆ SUNT IN MUNDO?

E Regione hujus Rupis Pedamentum ſecundum è ligno Juglandis factum, Aſperiſque Arteriis non ſolùm humanis, verùm etiam vitulinis inſtructum Hujus pedamenti medium occupat pedamentum alterum, ex eodem ligno confectum, cui inſident duo ſceleta fœtuum abortivorum quatuor circiter menſium; quorum unum geſticulationibus humanas res quaſi deridere, & ſic DEMOCRITUM repræſentare videtur, alterum verò, dextrâ ſtrophiolo inſtructâ & orbitæ dextræ admotâ, HERACLITUM exhibet.

Inſcriptio primi ſceleti talis eſt

CUM TANTUM IN VITA RESTET TRANSIRE MALORUM,
LIBER AB HIS LETHO, LÆTUS SINE VOCE TRIUMPHO

Secundi

NOS DULCIS VITÆ EXSORTES, ET AB UBERE RAPTOS,
ABSTULIT ATRA DIES, ET FUNERE MERSIT ACERBO

Not. 1 Strophiolum dictum, ex membranula confectum, innumeris gaudet arteriolis rubicundissimis, quarum cursus serpentinus non ineptè opus Phrygium æmulatur, de quo Propheta David loquitur Psal 139

2 Ossa Cranii striatim accrescere, instar glaciei, in illa ætate, hic palam est.

In anteriore parte Pedamenti supradicti continetur

A *Aspera arteria Vitulina, cerea materiâ rubicundâ repleta, atque inversa, ita ut arborem ramosam sine foliis repræsentet. Vide* L. A

Not Ramos ita exsiccavit, ut fere naturalem retinuerint dispositionem se nonnulli antrorsum, alii retrorsum vergunt

B *Portio Pulmonis vitulini inflati, exsiccati, & in lamellas fissi, ut vesicularis aut spongiosa Pulmonis substantia se videndam exhibeat*

C *Pulmonis humani portio, eodem modo præparata, ut substantia vesicularis non solùm, verùm etiam calculi in Pulmone nati, conspiciantur*

D *Aspera arteria infantis inversa, cum annexis Arteria & Vena pulmonalibus*

E *Aspera Arteria inversa, eaque ex fœtu quatuor circiter mensium*

F *Asperæ Arteriæ portio, cerea materiâ albicante repleta, per quam rami Arteriæ Bronchialis sunt dispersi, eaque è corpore vitulino*

G *Aspera Arteria vitulina, antiqua methodo præparata, & jam à triginta quatuor annis conservata*

N. Ill Inter dictas duas Rupes, Puellae trium quatuorve annorum Sceleton repositum nivet coloris, pedamento ejusdem notae insidens, & peculiari artificio confectum, ita ut non solum maxima ex parte, ligamentis propriis & naturalibus ossa cohaereant, verùm etiam ligamentorum arteriae, cereâ materiâ inpletae sint, unde summa rubedine articuli sunt praeditu Si quis dictos articulos oculis armatis lustret, non solùm

VI-

videndos ſeſe exhibebunt ramuſculi capillares, verùm etiam iis multis partibus tenuiores.

Not. 1. Pars Capitis oſſei ſuperior, proprio Pericranio amicta, tot ſuperbit Arteriolis, cereâ materiâ repletis, ut dictum pericranium ſumma rubedine ſit perfuſum.

2. Similtra gerit Ramum Arterioſum ſplenteum, ex vitulo Liene deſumptum, cera quoque infarctum.

3. A dextra ope fili ſericei dependet Cor Pueri, lapidis inſtar durùm, cujus uterque ventriculus expanſus cum annexis Auriculis, cereâ materiâ impletis.

4. Dictum Cor inſtructum Arteriae Magnae trunco ſicuti è Cordis ventriculo ſiniſtro emergit, teſervatis naturalibus diametro, forma, & curſu.

5. Quomodo ex Arteriae Magnae parte ſuperiore tres prodeant rami ſurſum vergentes, ſc duae Arteriae Carotides, ut & Arteria ſubclavia ſiniſtra, hic videri poteſt. Arteriam ſubclaviam dextram ex Arteria Carotide dextra ortum habere, hic quoque inculenter apparet.

6. Praeterea conſpicere licet utramque Arteriam Vertebralem A. A. ut & Mammarias internas B. B. prodire ex Arteriis ſubclaviis C. C.

7. E ſacco membranoſo ſeu Venae pulmonalis baſi, quatuor ramos emergere, hic etiam cernitur; id quod in reſponſione ad Epiſtolam Problematis decimam per figuram expreſſi.

8. Quomodo Arteria Pulmonalis, primò in partem dextram & ſiniſtram circa Cordis baſin diviſa, ulterius ſubdividatur, ſimul quoque oculis luſtrari poteſt.

9. Vaſa Coronaria per Cordis ſuperficiem diſſeminata, jucundo ſpectaculo viſuntur, oculis autem armatis minutiſſimi ramuſculi praeterea conſpici queunt.

Dictum Cor, ut ſupra dixi, à filo dependet ſericeo, cum hac inſcriptione

OMNIA SUNT HOMINUM TENUI PENDENTIA FILO.

N. IV. Dicto Sceleto à dextris oppoſita eſt phiala, caput infantis continens, liquori balſamico tinctum, quod vivido colore tam nitidè praeparatum & conſervatum eſt ullo abſque pig-

mento, ut dormientis potius, quàm denati caput, videatur, quamvis à multis annis illà conservatum sit.

Not 1. Superiore parte Cranii ablata, Cerebróque exemptô, conspicienda sese exhibent decem nervorum paria, Cranii ossa perforantia, idque nitidius atque distinctius, quam in capite jamjam extincto, ne Patheticis quidem atque Accessoriis nervis exceptis.

2. Accuratissimè quoque conspicere licet Nervorum auditoriorum ramum durum à molli esse distinctum, praesertim latere sinistro.

3. Sinubus lateralibus durae Matris à me apertis, in oculos incurrit sinus quartus.

4. Infundibulum, Glandulae Pituitariae annexum, prae copia arteriolarum, materiâ rubrâ è cera repletarum, summâ rubedine perfusum.

5. Glandula Pituitaria Sellae equinae insidens, in sui medio, ubi Infundibulo connectitur, nonnihil eminet.

6. A latere hujus Glandulae, ut & à latere Nervorum Opticorum, cernuntur Arteriarum Carotidum trunci abscissi.

7. Facies, imo & labia, nullo modo rugosa, & vivido colore praedita.

N° V. A sinistris supra dicta sceleti, locata phiala, eodem liquore ex parte referta, cui innatat Infantis caput, eodem modo praeparatum.

Not 1. In capitis basi interiore, à latere dextro nervi paris vagi, nervus supernumerarius reperitur.

2. Nervorum Olfactoriorum extremitates Os cribrosum perforare, luculenter videri potest.

3. In hoc capite Nervorum, Cranio exeuntium, visuntur undecim, vel duodecim paria.

4. Nervi vagi in utroque latere duobus in locis Cranium perforant, exigua portione ossea interposita.

5. Nervum accessorium, tam in dextra, quam in sinistra parte è variis fibris nervosis, variisque è locis oriundis, conflare, hic quoque conspicuum est.

6. Quam tendinosa sit Dura Mater, in hoc capite appareat.

N° VI. Pone utriusque jam descriptum caput, videnda sese exhibent, pueri, 3 4ve annos nati, tenuia intestina, sic-

ca-

nata, quae, proprio Meſenterio cohaerentia, naturales eorum circumvolutiones demonſtrunt. Quem in finem cera implevi, ut rotunditatem acquirerent, quâ praedita ſunt, cum cibo, potu, aut flatu, in corpore vivo ſunt extenſa. Hiſce relicta & connexa Coli portio, nec non integrum Cœcum, cum proceſſu ejus Vermiformi, ut eorum conſtitutio videri poſſit in illa aetate.

Quae jam ſequuntur, ſuper Aſſeres ſeu Repoſitoria Theſauri dicta reperiuntur.

REPOSITORIUM, ſeu ASSER PRIMUS.

N° I. Tenuia inteſtina fœtus humani, jam jam nati, infarcta atque exſiccata, cum annexa Coli portione, ut & inteſtino Cœco, proceſſuque Vermiformi, eundem in finem praeparatis, ſc. ut conſtitutio Cœci naturali proxima, appareat, quae longe differt in illa aetate, ab ea, quae in pueris, aut aetate proviectioribus cernitur. Succeſſivè enim in recens natis Cœci inteſtini diameter diminuitur, ſine notabili protuberantia, & ſic degenerat in proceſſum Vermiformem; in proviectioribus verò ab una parte, valde protuberat, & ex illa protuberantia proceſſus Vermiformis emergit, ita ut in ea aetate Caeci diameter haud ſucceſſivè diminuatur.

In hiſce inteſtinis reſervata eſt naturalis eorum capacitas, & ſine rugis extenſa ſunt.

N° II. Phiala continens liquorem, cui innatat Arteriae Splenicae vitulinae portio, loco ſanguinis, cerea materia rubicunda repleta, cujus extremitates penicilla detrita repraeſentant, ſicuti in homine expreſſi Fig. 4. Tab. 4. Epiſt. Reſp. ad Experti ſſimum D^m. *Campomercum*.

N° III. Infantis Brachium liquori innatans, tam nitido pallidoque colore naturali (non ſine mixtura coloris rubicundi) praeditum, ut viventis conſtitutioni haud cedat. Hujus manus continet ſubſtantiam polypoſam, artificioſe ex ſanguine ſuillo confectam, ſc. cruor è ſue jamjam jugulato, manu tamdiu fuerat conquaſſatus, donec frigefactus materiam polypoſam copioſè videndam exhiberet. In hac materia, è ſola conquaſſatione, ut dixi, prognata, adipis variae particulae apparebant, firmiter polypoſae ſubſtantiae adhaerentes, ſicuti Figura Tab. 2.

lit E. repraesentatur. Dictus adeps albissimus & durus, formam globulorum diversae magnitudinis conquassando acquirens, membranulae analogum integumentum simul acquisivit, cujus ope quoque adhuc connectitur polyposae materiae supra dictae. interim manus, qua conquassatus fuerat cruor, munda fuit, neque ulla pinguedine, aut sevo conspurcatus fuerat cruor

Ex iis constat sanguinem in se continere pinguedinem dissolutam, quae in cellulas deposita concrescit

Notandum quoque, hanc phialam, Brachium continentem, ut & caeteras phialas obturatas esse loco vesicae, (ut facere solemus,) integumentis, ex variis corporis partibus desumptis, se intellinis, cute humana, membranis Cerebri, &c quae omnia, vasis sanguiferis scatentia, rubra cera sunt repleta, id quod non solum visui gratum accidit, verum etiam diverlorum vasorum reptatum in iis cernere licet

N°. IV Portio capitis locus humani, secundum longitudinem divisi.

Not. 1. Linguae, secundum longitudinem dimidiatae, vera constitutio, non solum baseos, verum etiam apicis, à latere visa, sic quoque musculosa linguae pars, accuratè sese visui offerunt.

2. Ductus supra palatum ad Aurem excurrens hujus oscula membrana fibras obtinet, quae mentiuntur effluxum aquae fluviatilis, qui obstaculo quodam intercedente, viam sibi quaerit diversam

3. Integumentum septi Narium innumeris arteriolis esse praeditum, constat ex portione hac, post divisionem hic relicta

4. Ossa spongiosa Narium, membranosis integumentis vestita, per quae myriades Arteriolarum sunt disseminatae

5. Unus ex dentibus incisoriis, secundum longitudinem dissectus, idque in maxilla inferiore; in quo triplex substantia observari potest. extima enim colore est albicante, media grisea, tertia verò dilutiore colore grisco gaudet

6 Cristam Galli in ea aetate totam esse cartilagineam, ut & septum Narium, Cristae Galli continuum, hic palam est.

7 Particulae subrotundae, per membranas ossa spongiosa investientes dispersae, quae glandulae audiunt, coelo sereno luculenter conspiciuntur

8 Remanentiae processus falciformis, Cristae Galli non solum

lum, verùm etiam interiori parti ossis Frontis cohaerentes, distincte visuntur

9 Glandulae, Palatinae dictae, oculos quoque haud fugiunt, quantumvis nudos.

10 Pori cutanei luculenter quoque in oculos incurrunt

N. V Pueri Ren dexter, liquori impositus, colore & caeteris qualitatibus, naturali & vivo nullo modo cedens

Not. 1 Hujus apici insidet Ren succenturiatus, parti autem inferiori connectitur portio intestini Coli, integrum Cœcum, ut & Processus vermiformis: quae omnia sine rugis conservata

2 Superior pars Renis veri succenturiato non solum est contigua, verum etiam membranoso & admirando nexu inter se connectuntur sc. Ren succenturiatus excavatus est parte sui inferiore, quam in cavitatem, supremam partem Renis veri tanquam in acetabulum admittit, in modum articulationis ossium, quae per arthrodiam fit

N°. VI. Infantis Crus, vivido colore praeditum, liquori limpido innatat. In hujus parte inferiore, cute & pinguedine ex parte ademptis, conspiciendos sese exhibent

1 Nonnulli Musculi, suo in situ naturali, quorum membranaceum integumentum in totum non est ablatum, ut ejus vascula sanguinea visui paterent

2 Tendines Musculorum, qui inter pedem flectentes & abducentes numerantur, suo in situ naturali horum tendines sub Malleolo externo transeuntes, & colore vivido non destituti, arteriis gaudent plurimis

3 Horum Musculorum tendines vaginae nervosae inclusi sunt, ubi per sinum malleoli externi decurrunt: idque, ne dicti tendines facile sede sua dimoveantur.

4 Hujus pedis Ungues removi, ut vascula sanguinea oculis armatis sub iis lustrari possint

N°. VII. Pueri recens nati stomachus apertus & inversus, ut

1 Tunica villosa, prae vasorum sanguineorum repletorum copia, summa rubedine imbuta, ut & gulae terminus, luculenter conspici possint, ob coloris varietatem

2 Pilorus, seu stomachi exitus cum annexa portione intestini duodeni, in hoc stomacho inverso quoque lustratur

3 Ab hisce etiam dependet Omentum cum portione intestini coli. Dictum Omentum tam nitide praeparatum atque conserva-

ſervatum, ut ſericum diluiore rubedine perfuſum, repraeſentet. Hujus Arterias cerea materiâ impletas, innumeras eſſe, hic conſtat

N° VIII Portio humani Inteſtini jejuni inverſi, & liquori innatans, naturali colore praedita, in qua conſpiciuntur

1 Ita dictae Valvulae conniventes (potius juga, ſeu jugales particulae prominentes) in Inteſtini Jejuni cavitate exiſtentes, quas inter una ſitum obtinet contrarium, ſc. ſecundum longitudinem exporrectum, id quod rarum.

2. Hujus inteſtini Glandulae ſolitariae, (mihi non tantum ſolitariae, ſed & ſpuriae) capitis aciculae majoris magnitudine protuberantes

3 Hujus Inteſtini villoſitas, perquam diſtinctè in hoc objecto comparet.

N° IX Infantis Cor tali artificio in liquore conſervatum, ut ne minima quidem ruga praeternaturalis in eo reperiatur, ne ſitu quidem naturali neglecto

Not 1 Utramque Auriculam naturali forma, atque magnitudine eſſe conſervatam, quarum ſiniſtra Criſtam Galli aemulatur

2 Truncum Venae Cavae deſcendentem ad exortum abſciſſum eſſe, ubi cavitatem reliquit notabilem. Truncus autem aſcendens, cerea materia repletus, à latere Auriculae dextrae in oculos incurrit.

3 Arteriae Pulmonalis, ut & Aortae truncum ſimul conſpicere licet, idque in ſitu naturali

N° X Arteriae per Piam Matrem diſperſae, aut potius, quae Piae matris ope, coercentur, ne à ſe invicem recederent, aut intricarentur

Not Variis in locis videre licet, dictas Arterias ſubſtantiam Cerebri Corticalem producere, quemadmodum figuris expreſſi in Reſponſ Epiſt Probl. 12. ad Expertiſſimum Dominum *Etmullerum*

N° XI Infantis Ren biſectus, ut interiora pateant. in ea parte quae fundo proxima, ſequentia obſervanda ſunt:

1 Conſtitutio Renum, quae mihi praeſertim ex duplici ſubſtantia conſtare videtur, ſc. ex vaſis ſanguiferis & urinariis; paucis vaſis Lymphaticis & Nervis interpoſitis

2 Quamvis Glandulae videantur hic apparere in Renibus biſectis,

fectis, tamen putem nobis impositisse admirandam constitutionem extremarum Arteriolarum, sicuti brevi per figuras illustrare animus est, idque ad objecta vera.

3 Artificiosè sunt impletae Arteriae, ut & ex parte Venae; ex parte dicò, propterea quod istae haud sint repletae, unde Arteriolis rubris substantia grisea interjacet: utroque verò vase sanguifluo repleto, tale quid non reperitur, sicuti videre est in variis à me conservatis Renibus, postea delineandis & describendis.

4. Papillas Renum nil nisi congeriem esse ductuum Urinariorum Bellini obscure in hoc, in variis autem postea delineandis & describendis, luculentius constabit.

5 Papillas plurima obtinere oscula, (Papillarum Mammarum adinstar) cavitatem Tubulorum Renalium respicientia, accuratissimè in hoc objecto nudis oculis videri potest.

6. Membranam hic dependentem, quae Propria audit, Renemque proximè ambit, tenacem atque firmam esse pro proportione objecti, nemo ambiget, qui hoc expiscatus fuerit.

7 Renes in ea aetate superficie admodum esse inaequales, tanquam ex variis particulis constitutos, hic palam est.

8 Pelvis eum suis Tubulis Renalibus distinctè intuentibus apparet, Rene in duas partes diviso.

9 Ureteris portio è Pelvi prodiens.

N°. XII. Intestina Infantis tenuia, cerea materia repleta, cum annexo Coeco & Coli portione.

Not. 1 Reservarunt naturalem situm & circumvolutiones, utpote Mesenterio illibato.

2 Arteriae per Intestina diffeminatae, more solito sunt impletae.

REPOSITORIUM, seu ASSER SECUNDUS.

N°. 1 Hominis Vesicula fellea, cum annexa Hepatis portiuncula, liquori immersa.

Not. 1 Vesicula fellea cerea materia est repleta, ut naturalis ejus capacitas & figura conspici possint.

2. Arteriae Cysticae, eâdem materia impletae.

3 Arterias Cysticas haud solùm de sanguine prospicere Vesiculae felleae, verum etiam ulterius repere per Hepatis substan-

tiam, hic evidens est. Hoc Anatomicis imposuit, existimantibus hasce Arteriolas per funduni reptantes, peculiares ductus biliarios esse. Vid. Respons. Epist. Probi 5. ubi fusius de hac materia agitur.

N° II. Phiala hominis Linguam in liquore continens, ut minutiae distinctius videri possint.

Not. 1. Naturali & vivido colore praedita innumeris gaudet Papillis, per aream disseminatis: suntque incertae figurae & magnitudinis.

2. Harum Papillarum aliquot sunt planae, in medio praeditae foramine aut lacuna, in ambitu verò sulco rotundo. Nonnullae contra conicam habent figuram, aliae autem in Fungulorum modum rotundo capitulo donantur.

3. Per has Papillas Vascula sanguinea exspatiantur, quae tamen absque instrumentis opticis videri nequeunt.

4. Larynx cum Epiglottide sua ad radicem Linguae distincte sese videndam exhibet; estque Larynx aperta, prout sese habet extra deglutitionem.

5. Sub Epiglottide visui exponitur Pharynx.

6. In Epiglottidis superficie plurimae visuntur Glandulae.

7. Utrique Linguae lateri adsitae sunt Arteriae Carotides.

8. Glandulae Thyroideae posteriori, & supremo lateri Asperae Arteriae, sunt adsitae.

N°. III. Infantis Lingua, cum annexa portione laevi lateris Menti, Labrique inferioris.

Not. 1. Lingua spinulae ope elevata, ut sub ea conspicienda sese exhiberent portio Nervi & Arteriae sublingualis. Ductus autem Nervus à latere sub Lingua reptat, non autem sub Frenulo, ita ut minus rectè judicent, qui existimant hunc Nervum sub ipso Fraenulo Linguae reperiri.

2. In sinistro latere hujus Linguae innumerae Arteriolae in oculos incurrunt, arbuscularum, foliis nudatarum, silvam repraesentantes.

3. Glandulas, quae dicuntur Maxillares inferiores, utroque latere Ductum salivalem exhibere in confesso est: eundem à latere Fraenuli salivam impertire ori, nemini, qui vel à limine tantum salutaverit Artem Anatomicam, ignotum at verò quot aperturis aut osculis dictus canalis sit praeditus non ita facilè est demonstratu, neque Anatomici in suis demonstrationibus pu-

publicis nobis oſtendunt. Si quis interim hoc objectum coelo ſereno inſpicere dignetur, videbit idque luculenter, Ductum hunc ſalivalem laevi lateris tribus in locis ſalivam imperitae oris, quem in finem à latere fraenuli trita viſuntur oſcula hiantia, id quod non ſolùm in uno, verum etiam in altero locum habere ſaepius deprehendi. In nonnullis quoque obſervo dictum Canalem unicam tantùm aperturam habere, an quia caeterae occluſae ante, vel poſt mortem?

4 Cutem humanam tribus Pororum generibus ditatam eſſe in publicis demonſtrationibus oſtendi; duo autem genera in hoc objecto accuratè videre licet, tertium verò genus non ſatis accuratè.

5 Linguae Papillae luſtrari hic quidem poſſunt, verùm in ſupra memoratis objectis accuratius ſeſe videndas exhibuerunt.

N° IV Phiala continens inverſam Coli Inteſtini portionem, (paulò antequam nomen Inteſtini Recti aſſumat) è pueri cadavere deſumptam, & à ſeta dependentem.

Not. 1 In hoc objecto ita inverſo, ut ſuperficies interior jam facta ſit exterior, luculentiſſimè conſpiciuntur aperturae, quae tam numeroſae, & tam arctè ſibi invicem ſunt appoſitae, ut cribrum aemuletur: nam cuſpide ſubtiliſſimae acus, laterum compunctiones ne fieri quidem poſſunt. An Pori, an verò oſcula minutiſſimorum vaſculorum? an admittunt, an in cavitatem dicti Inteſtini emittunt?

2 Dicti Inteſtini Glandulae (quae mihi ſpuriae dicuntur) lacunarum minimarum in modum oculis ſeſe offerunt, ſuntque ſaturata rubedine perfuſae, propterea quod Inteſtinorum vaſa, quorum propagines faſciculatae Glandulae dictae mihi ſunt, cerea materia rubra ſunt repleta.

3 In dictae phialae fundo reperitur Inteſtini Ilei portio, in qua ſuſceptio apparet, id eſt, portio Inteſtini ſuſcipiti portionem inſequentem, & ſic obſtruitur Inteſtini cavitas. Hic affectus lethalis, verum eſt Miſerere mei, ſeu Ileus, in quo Inteſtina plane obſtruuntur, unde vomitus continuus, tormina vehementia, &c. Eſtque hoc objectum deſumptum è cadavere pueri octo circiter annos nati.

N° V Phiala in liquore continens pueri Cerebellum cum portione Medullae oblongatae.

Not. 1. Latera Cerebelli ſunt abſciſſa, ut interiora pateant.

2. Nates aque Teſtes ob nimiam Cerebelli mollitiem confundebantur, antequam phialae inderem

3. Glandula Pinealis, anie Nates ſitae, exiguam abſcidi lamellam, ut conſtitutio interior appareret, quae porosa, ut liquet in hoc objecto

4. Membrana, dictam Glandulam amiciens, ſatis craſſa, pro Glandulae magnitudine

5. Dictam Glandulam nentiquam ejuſdem eſſe conſtitutionis cum Cerebro, aut Cerebello, neque cum caeteris corporis partibus Glanduloſis convenire, frequentiori exploratione certior factus ſum

6 Infra Nates, portio membranae Arachnoideae apparet, & ſub ea Pia Mater, Cerebellum cingens

7. Poſticà parte hujus phialae Nervi Optici conſpiciuntur ſuntque poroſi, ut & olfactorii, per quos Arteriae diſſeminantur

8. Arteriarum Carotidum rami craſſiores, è quibus prodeunt alii, qui unii, per inferiorem partem Piae Matris, Cerebellum inveſtientis, obambulant

N° VI Infantis Naſus cum Labro ſuperiore, in liquore à capillo dependens.

Not. 1. Duum generum Pori nudi ſeſe offerunt viſui, tertium autem genus, ut ſupra quoque innui, oculorum acies non attingit, niſi in aqua maceratum digitis comprimatur Horum Pororum alios eſſe deſtinatos emiſſioni humoris ſuperflui, alios verò admiſſioni hujus vel illius rei, ſatis ſuperque indicant ſudores erumpentes & medicamenta extrinſecus applicata, interiora perentia, uti ſunt Cantharides, Mercurius vivus &c

2 In maximis & capacioribus poris ſeſe videndas exhibent Glandulae cutaneae nudae, praeſertim in nonnullis Poris Naſi capacioribus

3. Nonnullae Glandulae cutaneae, in Poris majoribus haerentes, morboſae & juſtò majores factae, praeternaturali colore albicante praeditae ſunt in hoc Naſo, & quod notandum, eorum Pori viſuntur obſtructi Homines illo morbo correpti, ſaepius compreſſione Cutis dictas Glandulas morboſas exprimunt, & foras eliminant, cum puſtularum nomine è Cute faciei prominent. In hiſce ita dictis puſtulis, aut Glandulis morboſis reperitur ut plurimum paululum materiae pultaceae, imò & vermiculi

4. Hic

4. Hic oppidò quam bene terminum extremum Cutis faciei ab involucro membranoso labii superioris lustrare licet. ubi enim Pori cutanei desinunt, desinit & ibi quoque cutis

5. Labii superioris portio infima, involucro suo destituta, admodum villosa. de qua villositate pluta in sequentibus. Res enim considerationè digna est

N°. VII. Foetus jamjam nati Hepar excarne, cum annexa Vesicula fellea. Hepar dico excarne, ut loquar cum Anatomiae proceribus, perperam quamvis ita audiat. Potius dicendum, Vasa sanguinea, quae suis extremitatibus potiorem Hepatis partem constituunt, hic separata sunt ab extremitatibus suis succosis

Not 1. Quanta sit differentia inter vasorum sanguiferorum extremitates, idque haud solum ratione reptatus, verùm etiam tenacitatis & mollitiei, in variis objectis mirum visu.

Vasa sanguifera Hepatis, ut & biliosa circa sui extremum adeò sunt tenacia & sibi invicem connata, ut nullam admittant carnosam dissolutionem, aut excarnationem, ut vulgò dicitur, nisi in eo affectu, in quo mollitiem acquirunt praeternaturalem Jecinora. Horum vasorum extremitates fasciculatim sunt dispositae, qui fasciculi Glandulae denominantur, ast immeritò nam praeter vasa, peculiares haud reperiuntur hic Glandulae.

Dicti fasciculi non sunt extremitates vasorum contortae, glomi adinstar, at verò penicillorum modo sunt dispositae, nullaque peculiari membranula praeditae, id quod Glandulis proprium, uti aiunt, omnes solummodò communi membrana coercitae sunt

Hi Vasorum fasciculi Glandulas tam exacte mentiuntur, ut nobis & aliis olim imposuerint, praesertim in Jecinore fusillo, sive recenti, sive cocto re autem penitius perspecta, fasciculos dictos neutiquam puto dicendos esse Glandulas. Vasa enim sanguinea peculiaria dictos fasciculos nullo modo alluunt, at verò fasciculi sunt ipsae Vasorum extremitates, quae nullâ peculiari membrana propriâ coercentur. Munus itaque Glandulis sic dictis destinatum, vasorum fasciculis attribuendum esse censeo

2. Vesicula fellea gaudet Arteriis Cysticis, quae non solum prospiciunt Vesiculae felleae, verum etiam hinc inde reptantes Hepati innumeros ramulos impertiunt, qui perperam Radices

Veſiculae felleae è fundo emergentes Auctoribus audiunt: hoc, inquam, luculentiſſimè apparet in hac Veſicula fellea.

N° VIII. Pueri aut Puellae Ren biſectus, ut interiora pateant.

Not 1. Papillae renales plurimis foraminibus, ſeu oſculis, urinoſum liquorem in Tubulos renales (qui nil niſi ramoſae emiſſiones Pelvis ſunt) excernentes luculenter hic apparent.

2. Dictas papillares prominentias ubique haud ſolitarias, ſed variis in locis conjugatas eſſe, apparet in hoc objecto, ut & in aliis.

3. Dictae Papillae, ex vaſculorum urinariorum extremis conſtitutae, in hoc objecto naturalem obtinuerunt magnitudinem, formam ac colorem.

4. Vaſcula urinaria dicta in allegato Rene ex parte repleta ſunt materiâ è cera rubrâ, qua & vaſa ſanguinea renalia repleta ſunt, id quod jucundum viſu & notatu dignum eſſe cenſeo. Arterias renales infarciendo ſimul quoque varii ductus urinoſi replebantur.

Sunt mihi Renes, quorum vaſcula urinaria omnia, poſt repletionem Arteriarum renalium, infarcta ſunt, de quibus plura alibi, ubi Renis veram & miram conſtitutionem, Deo volente, delineaturus ſum, quod nondum ab aliis factum vidi.

N° IX. Pueri Ren biſectus & tam nitide conſervatus, ut naturalis & vividus color haud deſint in eo Papillae, ut in objecto modo deſcripto, evidenter comparent.

N° X. Penultima, ut & ultima atque infima Thoracis coſta, cum Muſculis intercoſtalibus, idque è pueri cadavere.

Not Placentiſin nunquam tollituendam eſſe inter ſpatia intercoſtalia dictarum coſtarum, ſatis ſuperque indicant Nervorum intercoſtalium repiatus ejus loci; ſaepiſſime enim, ſi non ſemper, dicti Nervi Muſculorum medium perreptant, uti hic videri poteſt.

N° XI. Portio Inteſtini Coli, cujus tunica villoſa, rubicundiſſima ex parte ſeparata, dependet, continetque in ſe ſpurias Glandulas.

Not 1. Dictas Glandulas proximè adhaerere in ſtatu naturali Tunicae Nerveae, veſtigia indicant, quae poſt ſeparationem relinquuntur in Tunica Nervea, ſicuti hic videre eſt.

2. Arteriarum truncolos Tunicam Nerveam potiſſimum obſidere, hic palam eſt.

3. Tu-

3. Tunicam Carneam hic quoque dependentem paucioribus vasis sanguifluis esse ditatam, cerni potest in hoc ipso objecto.

4. Tunicae Carneae fibrae motrices circulares luculenter in oculos incurrunt, ut & Tunicae villosae, ex parte à Tunica Nervea separatae, utraque facies.

N°. XII. Hepatis Hydropici portio.

Not. 1. Anno 1696 Hydropici cadaver cultro Anatomico subjeci, cujus Hepar totum quantum erat ex meris vesiculis conflabat, quae materiam limosam pellucidam continebant. Hujus portionem in liquore nostro tam nitide conservavi, ut jam jam modo e cadavere desumpta videatur, eamque hic videre licet.

2. In dicto Jecinore ne minimus quidem ramulus Venae Portae, Cavae, Ductus biliosi, aut Arteriae Hepaticae videndum sese exhibebat, quantumvis ad illud usque tempus vixerit aeger.

Ex hac observatione palam esse puto, Lymphae-ductus non solùm, verùm etiam vasa sanguinea, ut & alia posse degenerare in hydatides, vel in Vesiculas, non solum aquam, verum etiam subflagtiam gelatinosam in se continentes, prout hic videre est. Et quod magis mirandum, non solum extremitates vasorum fasciculosae (quae perperam Glandulae dicuntur), sed & valorum trunci mutati sunt in dictas vesiculas.

N°. XIII. Magna portio Piae matris foetus jamjam nati.

Not. 1. Dicta Tunica adeò tenera ac subtilis, ut vix aliquid membranosi appareat. Arteriae autem tam numerosae, ut membrana tota ex Arteriolis fere constare videatur.

Hinc constare puto Arterias dictas haud solum esse destinatas nutritioni & calefactioni hujus membranae, per quam disseminantur, illa enim tenuior est, quàm ut indigeat tanta vasorum copia; at verò dicta vasa ad id destinata esse existimo, ut Corticalem producant Cerebri substantiam. Ne autem memorata vasa destituantur reptatu suo naturali, neque sede sua dimoveantur, aut inter se confundantur, dicta membrana inservire videtur; praeterea inservit cum suis vasis sanguiferis, ut separet à se invicem Cerebri circumvolutiones.

De Venarum copia, reptatu ac distributione nil dicam, quia in hac Piae Matris portione repletae non sunt, ideoque minus videri possunt.

2. Quia;

2. Quia Cerebrum in recens natis sulcis non gaudet profundioribus, ea propter processus Piae Matris minores quoque exiliunt, id quod nobis hic conducere videtur, sc ut ea ratione Arteriarum copia & replatus accuratius conspici possint Vid figur dictae portionis Piae Matris Tab 4. Fig 3.

N°. XIV. Pueri Lingua cum Epiglottide vivido colore praedita, per cujus aream innumerae disseminantur papillae diversae formae & magnitudinis Vide explicat Tab 4. Fig 6

N°. XV. Oculus infantis omnibus Musculis instructus, per quorum Musculorum superficiem Arteriae & Nervus reptant.

Not. 1 Nervus naturalem situm & colorem reservavit, estque hic Nervus praecipuè destinatus, ut Spiritus animales deferat ad Musculum Frontis

2. Ab altera parte hujus phialae in sensus incurrunt Arteriae, per Pericranium supra orbitam, serpentino reptatu decurrentes, ut & rami dicti, per Musculum Frontalem disseminati

N°. XVI. Papilla Uberis Balaenae, liquori limpido innatans.

Not 1 Epidermida, ut & Corpus Reticulare Malpighii, ab hac Papilla à me esse remota sciendum est, ut innumerae Papillae cutaneae prominerent, luculentiusque in conspectum venirent: suntque dictae Papillae cutaneae oblongorotundae, quatenus extra cutem prominent.

2. Praedictas Papillas cutaneas à sculptore paulò majores esse expressas

3. Uberis Papillam in sui extremo esse excavatam. Vide Tab 4 Fig 1

N°. XVII. Papilla Uberis Balaenae, cuticula ut & corpore reticulari haud destituta, unde Uberis Papilla aequali superficie praedita, Papillae cutaneae non prominent, sed verò transparent Vid Fig 7 Tab 4

A latere hujus Papillae Uberis, separavi portionem exiguam corporis Reticularis, ut Corporis Reticularis foramina, nec non ejus crassities conspici possint. Dicta portio Corporis Reticularis est inversa, quod alioqui foramina in sensus minus incurrerent Vid. Fig 8 Letr. A.

REPOSITORIUM seu ASSER TERTIUS

N°. I. Phiala Papillae Mammae Balaenae portionem continens,

ita

ita praeparatam, ut Ductus Lactiferus Papillae Mammae videri poſſit.

Not. 1. Hic Ductus eſt ſingularis in Ubere Balaenae.

2. Conſideratione dignum eſſe cenſeo, quod ſit ſulcatus Ductus, & quod

3. Sulcorum margines mirificè ſint fimbriati, nec non criſpi ſintque dictae fimbriae ita conſtitutae, ut Lactis exitum, extra ſuctionis tempus, prohibere queant. Vid. Tab. 4. Fig. 5.

In dicta Phiala continetur quoque alter Ductus Lactiferus Papillae uberis Balaenae, ita praeparatus & expanſus, ut ſulci accuratius videri queant. Horum ſulcorum margines unde fiat ut minus fimbrientur, an ab expanſione fortiore, an ſecus, non ſatis exploratum habeo. Vid. Tab. 4. Fig. 2.

N°. II. Phiala, in qua videre licet portionem Papillae Uberis Balaenae.

Not. 1. Cuticulam & Corpus reticulare eſſe ablata.

2. Papillas cutaneas à me eſſe diſſolutas in aqua ſimplici, ita ut Papillae cutaneae capillos repraeſentent. Vid. ulteriora ſuper hac re in explicat. Tab. 4. Fig. 9.

N°. III. Phiala Papillam Mammae Mulieris continens cum annexa areola.

Not. 1. Epidermida ut & Corpus Reticulare Malpighii in totum non eſſe ablata, unde altera pars dicti integumentis haud deſtituta magis nigricat. ubi autem Cutis magis albicat, Papillaſque cutaneas prodit, (quae abſque hoc ſenſum noſtrum fugiunt), dicta integumenta ſunt ablata. Vid. Tab. 4. Fig. 4.

2. Papillam Mammae mulieris plurimis foraminulis eſſe pertuſam, hic videri poteſt, ſecus ac in Papilla uberis Balaenae, ſuntque haec foraminula oſcula ductuum lactiferorum, per quae lac exitum ſuum quaerit.

3. Difficillimum fore Anatomico Papillas cutaneas in hoc loco demonſtrare, niſi in liquore, ſicuti hic repraeſento, cuticulâ & epidermide ablatis.

N°. IV. Portio Cutis plantae pedis humani, colore rubicundo & naturali proximo, data.

Not. 1. Epidermis ut & Corpus Reticulare Malpighii, ex parte à Cute dependent.

2. Epidermis, ſive exterius, & primum cutis integumentum

in hoc objecto albicat; Corpus verò Reticulare Malpighii, secundum corporis integumentum, flavo colore imbutum, hic quoque luculenter apparet

3 Papillarum cutanearum potior pars, sensu exquisitissimo prædita, innumeris in locis ex ipsa cute emergens, microscopiis hic, cœlo sereno, obvia.

N° V Asperæ Arteriæ portio, secundum longitudinem aperta; idque ex puero aut puella

Not. 1 Membrana, seu Tunica nervea, quæ intima, & cavitatem Asperæ Arteriæ respiciens, innumeris (ita dictis) glandulis, foveolas repræsentantibus, est referta.

2 A parte posteriore Glandula conglobata dependet, quales numero magno & diversæ magnitudinis ibi loci reperiuntur in corpore nostro.

N° VI Phiala continens Portiones Tunicæ villosæ Intestini recti humani è corpore vivo post cruciatus immanes & dejectiones cruentas, ejectæ

N° VII Funiculi Umbilicalis humani portio

Not. 1 Funiculum dictum admodum spongiosum esse hic apparet, quæ spongiositas, vasorum succosorum nomine significatur pressione quoque succus limosus & limpidus exprimitur.

2 In eo funiculo tria visuntur vasa abscissa; horum duo angustiora Arteriæ Umbilicales sunt, tertium autem & capacius Vena Umbilicalis est.

N° VIII Fœtus humani magna Omenti portio, quæ liquori indita, visendas præbet Arteriolas Omenti nitidissimas & rubicundo colore præditas; nullis autem foraminulis pertusum esse Omentum in statu naturali hic palam est. si quando Omentum foraminibus pertusum ostendatur, id vitio vertendum Anatomico aut ejus violentiæ, à qua inducta sunt foramina dicta.

N° IX. Infima portio Medullæ Spinalis, in qua luculenter apparet

1. Substantiam ejus corticalem ex meris vasis sanguifluis constare.

2. Substantiam corticalem occupare locum interiorem.

3 Involucrum ejus intimum haud esse destitutum Arteriis, etiam lippis & tonsoribus notum; at verò, qualis sit earum re-

reptatus, nondum ab auctoribus vidi ita expreſſum, ſicuti in hoc objecto

4. Nervos ipſos innumeris gaudere Arteriis, hic quoque palam eſt: neque earum reptatus per Nervos viſum fugit

5 Ab una facie ſerpentino reptatu per involucrum extimum reptare Arterias, ab altera verò facie peculiarem reptandi ſervare curſum, hic apparet

N° X Lienis humani portio in liquore conſervata, cujus Arteria cera rubicundâ eſt impleta.

Not 1 Venarum extrema non ſunt repleta, unde griſeo colore prædita

2 Arteriarum extrema antequam ſoliditatem amittunt & in ſuccoſam ac ſolubilem ſubſtantiam mutantur, penicillorum denticulorum figuram referre, hic videre eſt

3. Solubilem & ſuccoſam ſubſtantiam variis in locis reſectam, Glandulas æmulari, hic quoque apparet, quibus tamen Lien prorſus deſtitutus eſt. Vide plura de hiſce in Reſponſ Epiſt Problem. 4, ubi & Fig. appoſitam eſſe reperiet Lector

N°. XI Infantis portio Medullæ oblongatæ. In ea videnda ſeſe exhibent

1. Protuberantiæ, Corpora Olivaria dictæ.
2. Protuberantiæ, Corpora Pyramidalia, dictæ.
3. Sulcus, dictis protuberantiis interſitus.
4. Corpus globoſum, ſeu protuberantia annularis Williſii.
5. Portio Crurum Medullæ oblongatæ.
6 Conſiderandum hujus objecti iconiſmum reperiri in Reſponſ Epiſt. Problem 12. Tab 14 Fig 4.

N° XII Una ex infantis Vertebris Colli, in qua portio Spinalis Medullæ hæret

Not 1 Hujus pars corticalis merè vaſculoſoſa eſt, ſicuti hic diſtinctè videre licet.

2. Arteriæ Vertebrales utroque latere ex parte viſibiles.

N°. XIII Inteſtini ilei portio, naturali colore & forma prædita, idque ex infante

Not 1. Per Meſenterium diſperſæ non ſolùm Arteriæ & Venæ, verùm etiam Nervi viſibiles exiſtunt ſatis numeroſi, quibus læſis graviora producuntur ſymptomata, doloreſque immanes

2 Arteriæ Meſentericæ per Inteſtina diſtributæ, ubi aliquanto ſpatio per exteriora repſerunt, ſubitò videntur quidem abrumpi, at verò interiora petentes Tunicam nerveam adeunt, cui ulteriùs impertiunt pulchras ramificationes.

N°. Portio Piæ Matris infantis, in qua Arteriarum vertebralium cum Arteriis Carotidibus conjunctio, diſtinctè videri poteſt.

N°. XV. Phiala, pueri Linguam continens, quæ liquori innatat, ut varia diſtinctius conſpici poſſint

Not 1. Arteriarum curſus per Linguæ aream ſuculenter poteſt videri, utpote cereâ materiâ albicante Arterias infarctas.

2 Harum Arteriarum maximæ à faucibus prodeuntes, per Linguam mediam decurrunt, ramoſque utrique lateri impertiunt; ſecus ac in Linguæ planoris ſuperiore, ubi geminæ Arteriæ per Linguæ longitudinem decurrunt, minimi digiti fere latitudine à peripheria, utrique lateri tantam ramulorum copiam præbentes, ut arbuſcularum ſolus carentium ſilvam repræſentent. Vid Tab 3 Fig 4

N°. XVI. Sex portiones Coſtarum, Muſculis intercoſtalibus inſtructæ, idque ex fœtu humano,

Not 1. Omnes Arteriolæ cera rubrâ repletæ occaſionem mihi dederunt inveniendi Arterias (mihi intercoſtales dictas exteriores) de quibus nihil unquam legi apud auctores, nemoque eas per figuras exhibuit.

2 Harum Arteriarum propagines, per Coſtarum perioſtium diſſeminatæ, peculiarem habent curſum, & plane diverſum ab iis, quæ per muſculos intercoſtales parte exteriore repunt vid. Tab 2 Fig 3

3. Arteriolarum Intercoſtalium exteriorum ramuſculi omnes inſequuntur curſum fibrarum motricium Muſculorum intercoſtalium exteriorum, id quod viſu jucundum

4. Soboles dictarum Arteriarum Intercoſtalium exteriorum variis in locis viſuntur bicompoſitæ, quâ inter una reptat venula, ſicuti videre ſemper licet in funiculo umbilicali, in quo gemina Arteria aſſociatur Venæ ſolitariæ

5. Dicto objecto in parte advertâ viſo, in conſpectum veniunt Arteriolæ per Pleuræ ſuperficiem, Pulmonem reſpicientem, tranſparentes harum autem neque exortum, neque finem hic videre eſt, ſed confuſè expatiari videntur.

N°. XVII.

N. XVII. Racemus Dentium ex Ovario mulieb. poſt mortem deſumptus, cujus hiſtoriam breviter hic lubet recenſere.

Quatuor quinqueve abhinc annis, mulier quaedam viginti & quatuor circiter annos nata, temperamenti phlegmatici, morbo graviore implicita, ſaepiſſimè conqueſta erat de dolore in hypogaſtrio, non ſine praecordiorum anxietate & febri continua; tandem fato conceſſit, unde nobis cadaver aperiendi nata occaſio.

Filius meus, praeſentibus variis Expertiſſ. Medicis, & Chirurgis verſatiſſimis, cadaver cultro ſubjecit; cum autem à latere Uteri, ſi rectè memini, ſiniſtro, duritiem quandam percipere et, cultello eam eximebat, nobiſque demonſtrabat Ovarii duritiem. Cuſpide cultelli ab una parte durities aperuimus & invenimus Dentem latitare in ea, & quidem molarem. caetera porro integra conſervabam, donec mihi concederetur Cadaveris humani Anatomiam inſtituere publicam; qua data occaſione hiſtoriam non ſolùm retuli, verum etiam dictum Dentium racemum attuli & exhibui, alterumque dentem publicè, facta inciſione, quoque demonſtravi hic aemulabatur Dentem Caninum. Hoſce cum caeteris in membrana ſatis craſſa adhuc occluſis ita conſervo in liquore. Vide Fig. 1. Tab 3.

Not. 1. Dicti duo Dentes partim adhuc ſibi invicem dictae connectuntur membranae craſſae, partim verò denudati ſunt, ut hujus rei veritas pateat.

2. Sicuti radices Dentium in Infantibus nunquam ſunt perfectae, ita quoque his denudatis deficit radicum extremitas.

3. Radices Dentium in infantibus cavae ſunt, in hiſce verò cavitas in totum deficit.

4. Quot ſint numero Dentes, in dicta membrana craſſa adhuc latitantes, me latet, ulterius enim non aperui.

N. XVIII. Exigua portio Maxillae inferioris, à carnoſa parte nondum liberata, in qua duo Dentes molles comparent; idque è fœtu jamjam in lucem edito.

Not. 1. Totum conſtitutum dictorum Dentium ante eruptionem ex alveolis, in ea aetate ſubſtantiam eſſe mollem, (per quam plurimae viſuntur diſperſae arteriolae,) hic conſtat.

2. Horum alter ſecundum longitudinem divisus, internè innumeris Arteriolis diſſectis eſt ditatus, alterius verò membra-

na, Dentium substantiam investiens, magna ex parte illibata remanst, & sic accuratè quoque dictarum Arteriolarum reptatum per eam cernere licet

3 Quamvis Dentes eo tempore in totum molles sint, substantia tamen exterior longe differt ab ea, quae interior Exterior è duplici substantia constat coloris diversi, ut hic luculenter appareat, non autem interior, quae quoque mollior

N° XIX Piae Matris portio cum annexa portione substantiae corticalis Cerebri, quam ex meris Vasculorum sanguineorum extremitatibus constare luculenter apparet

Not. 1. Dixi totum constitutum esse vasculosum: an autem merae sint Arteriolarum extremitates, an simul quoque venosi quid interfit, expiscari hactenus nequivi, verosimile tamen esse reor

2. Dictae extremitates successivè molliores atque molliores evadunt, ita ut tandem, aquae simplicis beneficio, dissolvi possint in pultaceam substantiam, id quod in Liene quoque locum habere monui in Resp. Epist 4. ad Experiss Virum J. Campdomercum

3 Si verò dicta substantia corticalis arte induruerit, dissolubilitatem amittit, & grumosa apparet.

4. Dictam substantiam corticalem neutiquam ex glandulis compositam esse, hic quoque videre est Vide ulterius Resp. Epist 12 Tab 14

N° XX Infantis Lien, tam nitidè praparatus, atque conservatus, ut jammodo corpore videatur exemptus.

N°. XXI Infantis Auricula colore vivido praedita.

Not. 1. Port tam densè sibi invicem sunt adsiti & patuli, ut cribrum aemulentur

2. Hisce Poris interseruntur vascula sanguinea repleta, quorum reptatus oculis armatis conspicere licet

LOCULAMENTUM

Sub dicto Thesauro continet Arcas ex ligno Cedrino confectas, quarum.

ARCA PRIMA

Continet portiones Intestini Jejuni exsiccatas & secundum lon-

longitudinem apertas, ut ſitus Glandularum &c appareant.

Not 1. Dictae Glandulae haud ſunt ſolitariae, ſed agminatim inſtar ſibi invicem adſitae.

2. Arteriolae per dictas Glandulas reptantes, ſenſum in totum non fugiunt, ſuntque cereâ materiâ refertae.

3 Arteriolae per extimam & communem hujus Inteſtini tunicam reptantes curſum obtinent diverſum ab eo, quo donantur caeterae tunicae hujus Inteſtini.

4. Juga, Valvulae conniventes aliis dicta, in hac portione Inteſtini Ilei haud ſunt obliterata, quamtumvis exſiccatum ſit Inteſtinum.

5. Dicta juga non ſolum, verum etiam integra Intęſtini portio, ſaturata rubedine perfuſa ſunt, idque à cera qua Arteriolae repletae ſunt.

ARCA SECUNDA

Continet varias portiones inteſtinorum humanorum.

A Portiuncula Inteſtini Jejuni inflati, & poſt exſiccationem aperti, ut juga, valvulae conniventes dicta, in conſpectum Prodirent.

B. Portiones Inteſtini Coli & Ilei cum integro Cœco & Proceſſu vermiformi, nec non ea meſocoli parte, quae propria eſt Proceſſui vermiformi, idque ex fœtu jamjam in lucem edito. Per eam plurimae viſuntur diſperſae Arteriolae, cereâ materiâ rubrâ infarctae, quarum extremitates adeo ſunt numeroſae, ut totus Proceſſus Vermiformis ſumma rubedine ſit perfuſus.

Hic videndum Inteſtinum Cœcum in recens natis longe differre ab iis, qui aetate provectiores ſunt. In illis enim hic videmus Cœci diametrum ſucceſſivè diminui & ſic in Proceſſum vermiformem degenerare. In hiſce verò qui adultiores ſunt diameter dictus ſucceſſivè haud diminuitur, ſicuti in poſterum demonſtrabitur in aliis objectis.

C Portio Inteſtini Coli ex infante deſumpta, cum annexa Meſocoli portione, per quam innumerae repletae Arteriae ſunt diſſeminatae.

D. Inteſtini Ilei portio, poſt exſiccationem aperta, cujus Arteriae adeo ſunt numeroſae, ut ſilvam repraeſentare videantur.

E Por-

E. Portio Intestini Coli, cujus ligamenta fuerunt dissoluta ante exsiccationem, ut luculenter appareat Colon crassioris substantiae non esse, quam caetera Intestina, omnemque crassitiei differentiam in Colo provenire à ligamentis, & à valvulis Conniventibus dictis.

ARCA TERTIA

Continet duos Renes humanos naturalem magnitudinem excedentes, quibus annectuntur Arteria Magna & Vena Cava. Naturae lusu dicti Renes praediti sunt Arteria Renali supernumeraria

A A Arteriae Renales

B B. Arteriae Renales supernumerariae

C. Arteriae magnae truncus sub Diaphragmate abscissus, materiâ cerea rubrâ repletus

D Venae Cavae truncus sub Diaphragmate abscissus, albâ repletus.

E E. Rami Iliaci Venosi

F F. Rami Iliaci Arteriosi

G Arteria Mesenterica inferior.

H Arteria Mesenterica superior.

I Arteria Caeliaca.

K Vena Renalis sinistra, naturae lusu circa ramificationem Venae Cavae in ramos Iliacos, orunda

L. Vena Renalis dextra, debito loco orta

M. Vena spermatica sinistra, è Vena Renali prodiens

N. Vena spermatica dextra, è Vena Renali dextra, ut & Venae cavae trunco orunda.

O O. Ureteres serpentino cursu reptantes.

ARCULA QUARTA

Instructa aliquot minutissimis Muscis ut & exuviis seu pelliculis Nympharum, è quibus Muscae exclusae sunt. hae autem Nymphae per vias urinarias, simul eum urina expulsae sunt

Nempe nobilis quidam Vir, questus aliquo tempore de pruritu in Perinaeo, & molesta urinae excretione, Chirurgum, & paucos

cos post dies me quoque accersi jussit. Urinam invenimus non admodum saburrosam, sed particulis exiguis oblongo-rotundis, granula mentientibus, permixtam.

Hisce visis, petii ab aegro, ut mihi liceret aliquot ex iis in capsula domum auferre, ulterius perscrutandi causâ, id quod concessit. Cum autem altero die capsulam aperirem, reperi eam Muscis innumeris, ut & pelliculis, è quibus erant exclusae, refertam. Attonitus hisce phaenomenis, microscopium in auxilium adhibui, & sic distincte reperi, dictas particulas nil aliud fuisse quam Nymphas, quae produxerant hasce Muscas: omnes autem Muscae per capsam dispersae vivebant, & nonnullae volabant, quas inter una, pelliculae seu exuvio adhuc adhaerens, omnem dubitandi ansam mihi adimebat. Vid. Tab. 3. Fig. 5. Lit. A. ut & Lit. B. Microscopio adhibito factam, C. & D. denotant pelliculas seu exuvias, oculis inermibus visas.

Dixerit forsan aliquis, unde tales Nymphae in perinaeo, & quidem in collo Vesicae, ubi haerebant ante excretionem.

Resp. Cum ductus urinarius via sit satis parula, haud necessarium esse existimo, ad alias, minus aptas, confugere vias.

Per hanc viam verosimile est vermiculos minutissimos insensibiliter intrasse, & circa Vesicae collum haesisse, donec Nympharum formam adepti sunt. Cum hanc historiam Viro Nobili prosapia oriundo, referrem, regerebat mihi, sese hoc non solum quoque expertum fuisse in proprio corpore, verùm etiam tale quid olim vidisse in Urina cujusdam mulieris. Non absonum mihi videretur credere, hocce affectu homines corripi ia latrinis sedentes, praesertim si diutius solutò ibi manserint, idque certis temporibus, cum tales vermiculi grassantur, id quod forte raro contingit, ideoque rarissimè hic affectus occurrit.

TAB. 3. EXPLICATIO.

FIG. I. Racemum Dentium, ex Ovario mulebri desumptum, denotat.

A. *Dens Caninus.*

B. *Dens Molaris.*

C. *Racemi pericio, in qua caeteri Dentes adhuc sunt inclusi, sine ulla eorum denudatione.*

D *Portio membranae craſſae, in qua Dentes partim adhuc ſunt inclusi, partim denudati.*

FIG. 2. Eoſdem Dentes repraeſentat, ab altero latere viſos, cum exigua portione dictae membranae craſſae.

A *Dens Caninus.*

B *Dens Molaris.*

C D *Partes inferiores, ſeu radices non perfectae, neque cavae, ſed ſolidiſſimae & oſſeae, aut lapideo ſubſtantia praeditae.*

FIG. 3. Exhibet portionem pectoris, ic coſtas, ut & Muſculos aliquot intercoſtales, cum ſuis Arteriis intercoſtalibus exterioribus, idque ex infante.

A *Coſtae abſciſſae.*

B *Muſculi intercoſtales.*

C *Arteriae intercoſtales, exteriores à me dictae, non ſolum per coſtarum limbum ſuperiorem, verum etiam inferiorem, reptantes. Hae autem originem dneunt, non immediatè ex Arteriae magnae trunco, neque ex mammariis Arteriis internis, ſed verò, rami intercoſtales interiores, dictas exteriores producunt.*

FIG. 4. Linguam pueri, parte inferiore viſam, denotat.

A *Integumentum Linguae membranoſum, propter nimiam craſſitiem repraeſentatum.*

B B *Arteriae ſublinguales, quarum ramuli numeroſiſſimi, arbuſculorum, foliis carentium, ſilvulam repraeſentant.*

FIG. 5. Muſcas, ut & Nympharum pelliculas repraeſentat.

A, *Muſca exigua, cum ejus adhaerente pellicula, è quamecinſa eſt muſca.*

B *Eadem, per microſcopium viſa & ſculpta.*

C *Duae pelliculae ſibi invicem cohaerentes, è quibus muſcae ſunt exclusae.*

D. *Pellicula ſeorſum videnda.*

TAB. 4. EXPLANATIO

A *Portio cutis uberis.*

B *Papilla uberis.*

C *Papillae cutaneae Papillae uberis extra cutem prominentes & oculis inermibus luculenter viſibiles, in hoc objecto aliquanto majores expreſſae.*

D. *Cavitas in Papillae extremitate.*

FIG. 2.

FIG. 2. Ductum lactiferum communem uberis Balaenae designat, in quem caeteri omnes concurrentes, lac suum deponunt, estque ille ductus plurimis sulcis sulcatus.

FIG. 3. Cernitur portio Piae matris foetus jamjam nati, quae adeo tenuis ac tenera in illa aetate, ut Telae aranearum tenuitatem ac teneritatem ferè superet.

Notandum interim, vasa sanguinea, tam numerosa esse dispersa per dictam membranam, ut ad Piae matris exilientiam Vasa sanguinea plus conferre videantur, quam cellulosum membranosum, utpote praecipue destinatum ut dicta vasa suo in loco delineant, ne confundantur.

FIG. 4. Proponitur Papilla uberis mulieris, cum annexa areola.

A. *Portio Areolae, Epidermide carens, unde albicat Areola.*

B. *Portio Areolae, cujus Epidermis haud ablata, unde fuliginosa apparet.*

C. *Foramina seu oscula ductuum lactiferorum in Papilla uberis visibilia.*

D. *Papillae cutaneae in uberis papilla, ut & in Areola manifeste prominentes, & microscopii ope hic loco magis, quam alibi in cute visibiles, unde Papillae uberis, Epidermide privatae, attactuum excitant dolores, quam quidem in caeteris corporis partibus, ubi Papillae cutaneae minus extra cutem prominent. Hinc etiam figurae, excoriationes &c. in uberis Papillis difficilioris sunt curationis. Contrà, Papillis uberis bene conformatis, nec Epidermide privatis, major excitatur pruritus & voluptas nutricibus ab infantibus lactentibus, ob continuum motum & pressionem Papillam tenere sugentibus, non autem, si extra Papillam manuum nodos arripiant infantes.*

FIG. 5. Delineatur portio Papillae uberis Balaenae, cujus lactiferus Ductus sulcatus & fimbriatus.

FIG. 6. Proponitur figura Linguae cum Epiglottide, per cujus aream dispersae innumerae Papillae, quae guttus proximum organum sunt.

A. *Lingua.*

B. *Papilla Fungorum exiguorum formâ, inter quas innumerae visuntur dispersae Papillae arcuatae. Has microscopio visas, naturali magnitudine majores delineari curavi a latere hujus*

Linguae, ſub iis, quae in acumen exeunt, quarum Iconiſmum hic quoque adjeci, quandoquidem ſaepiſſime eas acuminatas offerdi

C. *Papillarum majorum ſeries, quae planae, rotundae, variis foraminibus aut oſculis minutiſſimis, circuloque praeditae.*

D *Epiglottis variis Glandulis obſita*

E *Papillae majores ad Linguae radicem ſub Epiglottide conſitae*

FIG. 7. Oſtenditur portio uberis Balaenae, cujus Epidermis, ut & Corpus reticulare Malpighii, nondum ſunt ablata, quamobrem extra cutem non propullulant Papillae cutaneae.

FIG. 8. Offertur portiuncula Papillae uberis Balaenae, cum ſuis Papillis cutaneis diſſolutis, à qua portio corporis reticularis, innumeris foraminibus pertuſa, dependet

A. *Corpus reticulare*

B. *Papillae cutaneae diſſolutae.*

FIG. 9. Repraeſentat portionem Papillae uberis Balaenae, cujus Papillae cutaneae à me diſſolutae ſunt in aqua ſimplici, id eſt, ſingulae Papillae ex multis fibris nervoſis conſtitutae quidem ſunt, ſed penicilli humectati in modum hic à ſe invicem receſſerunt fibrae, pilos prae ſe ferentes.

Notandum interim, in dicta diſſolutione nullam vim à me eſſe adhibitam; nam ſolummodo utrumque integumentum, quibus cutis obducta eſt, abſtuleram. Hoc experimentum confirmare videtur, Papillas cutaneas conſtare ex Nervorum extremitatibus, quandoquidem Nervi quoque ex innumeris fibris ſunt compoſiti, qui in extremo Papillas cutaneas conſtituunt. In homine autem hanc diſſolutionem Papillarum cutanearum nunquam peragere potui, utpote fibris ſibi invicem firmius cohaerentibus.

A latere ſinuſtro hujus dictae figurae repertuntur aliquot Papillae cutaneae non diſſolutae, quae in mucronem exeunt.

FINIS.

Digitized by Google

Tab. 3

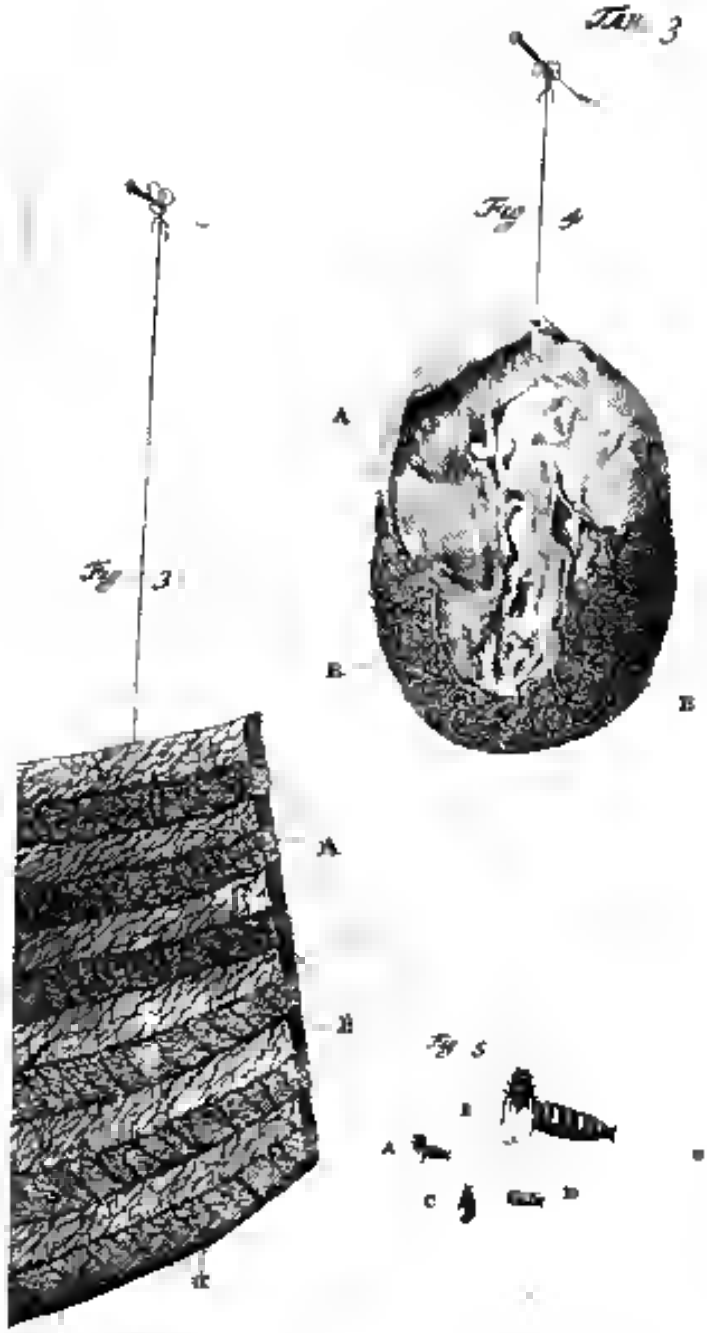

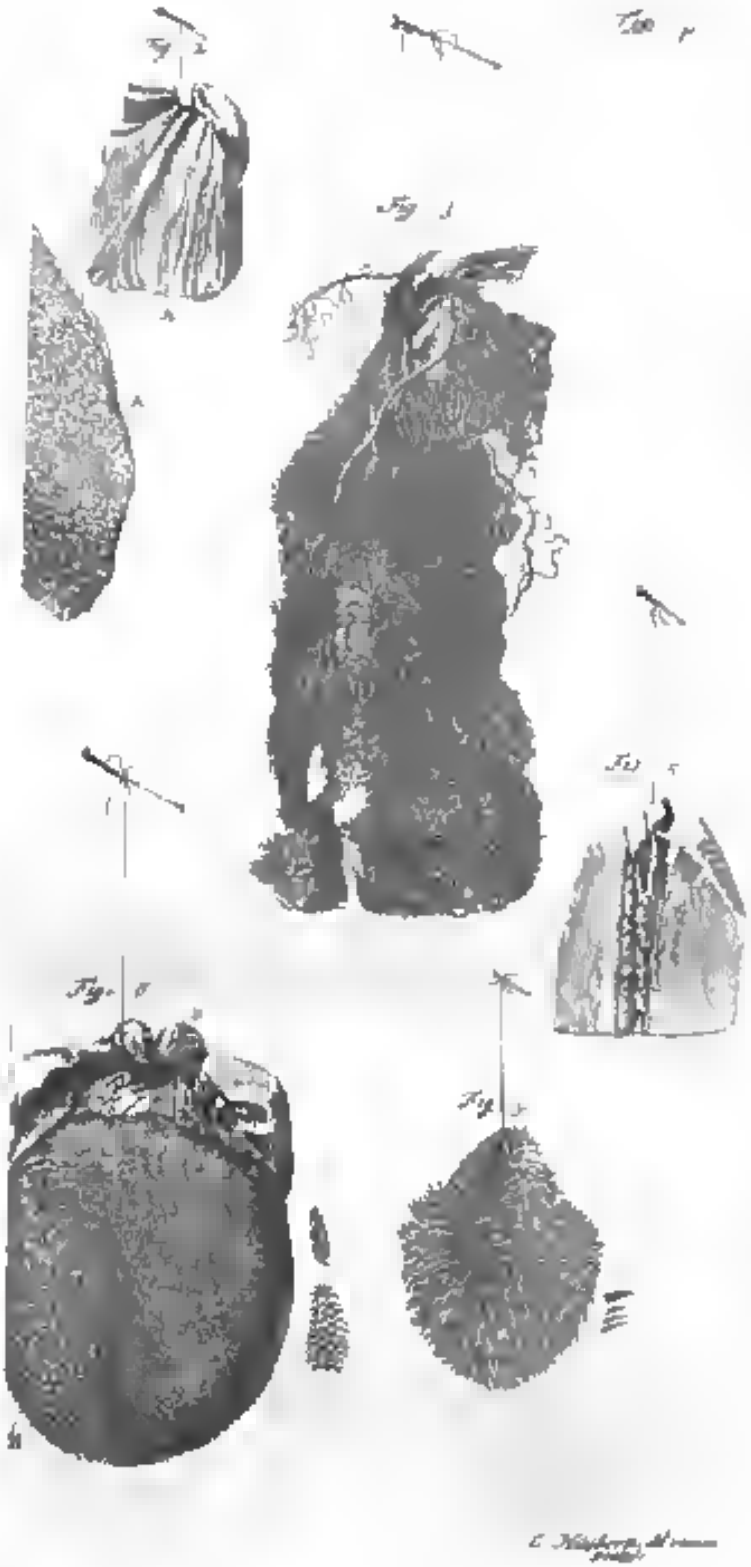
Hagberta, del. sculp.